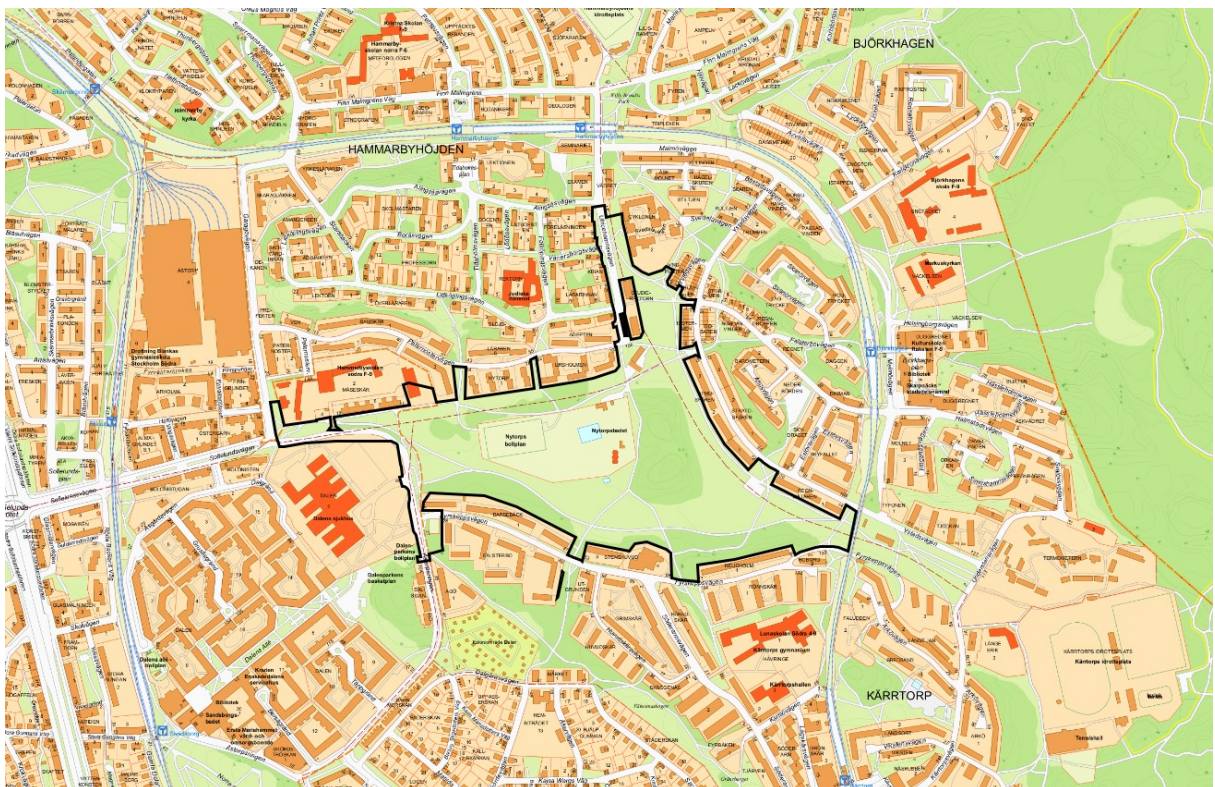

Beslut om betydande miljöpåverkan Detaljplan för del av Hammarbyhöjden 1:1 m fl vid Nytorps gårde i stadsdelarna Kärrtorp, Hammarbyhöjden, Björkhagen och Gamla Enskede i Stockholm, Dp 2016– 20960

Markeringen anger planområdets läge i stadsdelen

Beslut

Stadsbyggnadskontoret beslutar att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Behovsbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan att en miljöbedömning behöver göras. Bedömningen baseras på kriterier i bilaga 2 och 4 till förordning om miljökonsekvensbeskrivning. Inför att planarbetet påbörjades begärdes underlag till behovsbedömning från kulturförvaltningen, miljöförvaltningen och Storstockholms brandförsvär. Dessa tillsammans med de utredningar som tagits fram, och de synpunkter som kommit in under planprocessen ligger till grund för stadsbyggnadskontorets bedömning. Inför att beslutet om undersökning av betydande miljöpåverkan ska fattas har ytterligare underlag begärts in då detaljplanen klassas som ett sådant MKB-projekt som avses i 4 kap. 34 § PBL.

Kulturförvaltningen har inte kommit med nytt underlag än, därför utgår stadsbyggnadskontor från deras tidigare remissvar vid samrådet.

Projektets lokalisering

Planområdet består i huvudsak av ett öppet fält i en öst-västlig dalgång med en skogskulle i mitten. I gällande planer tillåts ett större parkområde, idrottsfunktioner och ett vägreservat för den aldrig realiserade Erstaviksvägen. De öppna ytorna består främst av gräs som avgränsas med trädbevuxna bryn.

Fältets värdebärande karaktärsdrag är dess vidsträckt och rymd, den öppna dalbotten som en del av den tillvaratagna äldre landskapskaraktären, den inramande vegetationen och mötet med omgivande stadsdelars bebyggelse. Bakom trädridåerna i söder och öster ligger bebyggelse som en tydlig markör för var parken slutar. I norr ligger bebyggelsen lite mer fritt i naturmarken med olika förhållandesätt till parken.

Majoriteten av den kringliggande bebyggelsen är gulklassad, vilket innebär att den har en positiv inverkan på stadsbilden. Nytorps gärde bedöms ha både markhistoriska, samhällshistoriska och parkhistoriska värden där utveckling bör genomföras varsamt.

Delar av Nytorps gärde har *högt naturvärde* eller *påtagligt naturvärde*. Dessa områden är främst lokaliserade till det höglänta skogspartiet och till gårdens kanter. En trädinventering har genomförts i gårdens västra delar där 43 träd bedömdes vara *särskilt skyddsvärda* (klass 1), 97 träd *skyddsvärda* (klass 2) och 109 träd

ekologiskt värdefulla (klass 3). Majoriteten av de skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träden är lokaliserade till skogsdungen i mitten av området

Projektets karaktäristiska egenskaper

Nytorps gärde föreslås utvecklas med cirka 640 bostäder, en förskola, en idrottshall, lokaler för mindre verksamheter och en livsmedelsbutik. Förslaget innebär även en utveckling av parken och Nytorpsbadet.

Utvecklingen av gårdet innebär att fältet minskar samtidigt som parken vidareutvecklas utifrån den övergripande dalstråksparkskaraktären med nya gångstråk och rekreativa funktioner som stärker dess funktion som stadsdelspark. Gårdets öppna landskapsrum med de långa siktlinjerna och skogsdungen mitt på gårdet behålls och stärks.

Bebyggelsen placeras medvetet i gårdets västra delar som en tydlig ny årsring med sammanhållen takhöjd och volymverkan.

Bebyggelsens öppna bebyggelsesätt som ger fri sikt mellan husen och ett fåtal typologier ansluter till smalhusstadens och grannskapsenhetens helhetsverkan.

Utvecklingen av området innebär att delar av den natur- och kulturhistoriskt viktiga brynzonen tas bort där den nya bebyggelsen planeras. De brynzoner som tas i anspråk kommer återskapas och även stärkas där det tidigare saknats mellan fältet och bebyggelsen.

Nytorps gärde är idag en översvämningsyta för skyfall och denna funktion utvecklas i planen för att hantera stora volymer vatten på ett kontrollerat sätt. Skyfallsvatten hanteras främst genom att skapa ytliga uppsamlingsplatser, främst som öppna gräsytor.

Effekternas karaktäristiska egenskaper

Risker för människors hälsa eller för miljö

De risk- och hälsofrågor som detaljplanen hanterar är skyfall, översvämning, buller och vibrationer, markföroreningar och geotekniska risker.

Skyfallssituationen förbättras i stadsdelen genom avledning till avsedda skyfallsytor inom planområdet. Vattenmängden på norra Nytorps gärde minskas med cirka 11 000 kvadratmeter, vilket är en positiv konsekvens för befintlig bebyggelse då en tredjedel av nuvarande vattenmängd omfördelas till områden anpassade för översvämning.

Påverkan från vibrationer har utretts under planprocessen och att riktvärden följs säkerställs på plankartan. Buller eller luftföroreningar bedöms inte nå olämpliga nivåer.

Planens genomförande innebär att förorenad mark tas bort och markförhållandena förbättras. Stadsbyggnadskontoret bedömer inte att det föreligger någon risk för skred vid Åstorpsringen eller för resterande markytor med skredkänsliga jordarter.

Sammantaget bedöms riskfrågorna kunna hanteras under planprocessen och bedöms inte vara av sådan karaktär eller omfattning att det riskerar innebära betydande miljöpåverkan.

Naturvärde och miljökvalitetsnormer

Föreslagen byggnation bedöms inte ha betydande inverkan på naturvärden eller habitatnätverk. Detaljplanen bedöms inte riskera att några miljökvalitetsnormer överskrids.

Ett av tre delområden som är klassade som *högt naturvärde* (klass 2) är inte möjligt att spara vid planens genomförande. Inom områden som är klassade som *påtagligt naturvärde* (klass 3) och *visst naturvärde* (klass 4) finns 10 *Särskilt skyddsvärda träd* (klass 1) som fällt till förmån för bostäder och förskola. Påverkan bedöms skada naturvärden lokalt. För att mildra konsekvenserna genomförs kompensationsåtgärder och trädplantering.

Planen bedöms främst påverka de fåglar som födosöker på de öppna gräsmarkerna och arter som födosöker eller häckar i de lövrika brynmiljöerna. Det finns också risk att fladdermöss påverkas negativt om bo- och viloplatser i håliga träd tas ned, att livsmiljöer och födosöksmiljöer minskar samt att antalet ljuspunkter ökar i området. För att uppfylla artskyddsförordningens krav avseende fåglar och fladdermöss bedöms skyddsåtgärder behöva vidtas.

Sammantaget bedöms natur- och miljöfrågor kunna hanteras under planprocessen och bedöms inte vara av sådan karaktär eller omfattning att det riskerar innebära betydande miljöpåverkan.

Kulturmiljö

Detaljplanen innebär konsekvenser för kulturmiljön, framförallt i förslagets västra delar. Den största påverkan bedöms vara att den befintliga inramande vegetationen tas bort och att gårdets funktion som stadsdelsavskiljande försvagas. De platser som utvecklats har bedömts som minst känsliga för förändring i ett helhetsperspektiv och bebyggelsen utformas i linje med översiktsplanen och stadens styrdokument. Utvecklingen sker i ett läge inom den centrala stadens attraktionskraft, i ett kollektivtrafikhärläge och syftar till god hushållning med mark, bidra till kommunens bostadsförsörjningsansvar och förbättrar områdets skyfallssituation.

Den nya bebyggelsen placeras i utkanten av parken, på den gröna brynzonen, vilket innebär negativ påverkan på upplevelsen av parkrummet och naturmarkens fondverkan. För att mildra konsekvenserna kommer zonerna återplanteras. Den nya bebyggelsen utformas för att ansluta till de tidigare fondmotivets arkitektur, vilket regleras på plankartan. Stadsbyggnadskontoret bedömer att konsekvenserna är som störst initialt och kommer mildras när grönskan växer sig större.

Bebyggelsen i väster bidrar till att knyta samman Hammarbyhöjden och Kärrtorps bebyggelsestrukturer vilket ligger i linje med stadens översiktsplan men får som konsekvens att parkens historiska funktion som stadsdelsavskiljande blir mindre avläsbar.

Konsekvensen bedöms som långvarig men mildras av att den tidigare strukturen delvis kan upplevas i släppen mellan husen. Den nya bebyggelsens utformning regleras i plankartan för att kunna avläsas som ett nytt sammanhållet tidslager, vilket bidrar till att den ursprungliga bebyggelsen tydligt kan urskiljas och deras gränser fortsatt avläsas på platsen.

Större del av Nytorps gärde lämnas obebyggda vilket innebär att parken kan vidareutvecklas utifrån sin ursprungliga karaktär. Parkgestaltningen bygger vidare på den övergripande dalstråksparkskaraktären, genom att brynzoner bibehålls och kompletterande planteringar koncentreras till parkens kanter. Utvecklingen stödjer den övergripande grönstrukturen och bevarar dalstråksparkens särdrag vilket bedöms mildra konsekvenserna på kulturmiljön.

Planförslaget har som utgångspunkt att bevara kulturhistoriska värden och flera planbestämmelser syftar till att minska påverkan som den föreslagna markanvändningen kan innebära. Sammantaget bedöms kulturmiljöfrågorna kunna hanteras under planprocessen och bedöms inte vara av sådan karaktär eller omfattning att det riskerar innebära betydande miljöpåverkan.

Sammanvägd bedömning

Förslaget kräver inga åtgärder utöver normal miljöanpassning. De förändringar som planeras ligger i linje med förväntad stadsutveckling på platsen. Påverkan är av begränsad omfattning och hanteras genom planens bestämmelser. Det bedöms inte uppstå komplexa eller kumulativa effekter som skulle kunna leda till svåröverskådliga konsekvenser.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan och den planerade markanvändningen bedöms inte medföra betydande påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

Undersökningssamråd med länsstyrelsen har genomförts.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Anna Wallström
Enhetschef

Sandra Öhrström
Stadsplanerare